

Utrecht; de Prinsessenlaan

*Weer houden de kastanjes
als devote misdienaars
hun rood en wit
getinte kaarsjes vast.
Kind, Kardinaal,
Dichter of Prostituee.
Ze zitten er niet mee.*

45 gedichten
Marlies Souren
Leo Mesman

© 2013 De Hooiwaagen, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Hooiwaagen, info@dirkjeuik.com.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint or any other means, without written permission from De Hooiwaagen, info@dirkjeuik.com.

ISBN/EAN 978-90-818396-2-4

45 gedichten

www.hooiwaagen.nl

45 gedichten

Utrecht onder vier ogen

Marlies Souren

Leo Mesman

Inhoud

Marlies Souren

- 8 Beeld uit Schimmert
- 9 Een goed gebonden gedicht
- 10 Wat aan Utrecht voorafging
- 11 Van Alfa tot Omega
- 12 Deze wispelturige stad
- 13 Het was juni en onbewolkt
- 14 Klanken over de Nieuwegracht
- 15 Tijdloos water
- 16 Zomeravond in Rijnsweerd
- 17 Utregse poseur
- 18 Bij Barbara op de Prinsessenlaan
- 19 Wat ik over Utrecht hoorde
- 20 Elegie voor W.
- 21 Denkend aan het Domplein
- 22 Kom naar het park van Wilhelmina
- 23 Het Schip
- 24 Het Wed
- 25 Ik mis het muziekcentrum Vredenburg
- 26 In de Lange Nieuwstraat ligt Gave naast Gebrek
- 27 Slaap in mij, herinnering
- 28 In Oudwijk staat een huis
- 29 Utregse Voetbalsong
- 30 De kunst van Vrede stichten

Leo Mesman

- 32 Vader helpen
- 33 Mijn behoud
- 34 Nijmeegse studentenjaren
- 35 Treurwilg
- 36 Utrecht in mei
- 37 De stad in
- 38 Dronken
- 39 Dakloos
- 40 Het Utrechtse bos
- 41 Haas op de Neu
- 42 Bushalte Prinsessenlaan
- 43 Rood fietsje
- 44 Mei in Utrecht
- 45 Wilhelmina in het park
- 46 Getuigen
- 47 Wilde ganzen
- 48 Talmalaan
- 50 Op het busstation
- 51 Ochtendbede
- 52 Vandaag
- 53 Witte vrouwen
- 54 Stadsduif

Utrecht onder vier ogen

Marlies Souren

Beeld uit Schimmert

Als achtjarig meisje,
zittend op een steen
tussen korenbloemen en
klaprozen, de hemel van de
wereld over mij heen,
zag ik schoonheid, maar
ook pijn, wist dat ik daar
niet altijd wou zijn.

Verlangen naar andere
wereld en andere hemel,
visioen van een stad, dit
beeld van mijn nieuwe
droom omhelsde de
horizon, nog voor ik
hem bereikte.

Een goed gebonden gedicht

Noordoostenwind, schrale rotwind
zei mijn moeder dan, ze knoopte een
sjaal om haar hoofd en deed wat extra
roomboter en zout in de gebonden saus.

In een goed gedicht gaat ook wat extra's,
zout en zoet, filosofie en vleugjes magie,
wat Bloem en Boutens, wat Slauerhoff toe.

Een goed gedicht is als een stevige kapstok,
er passen vele jassen op. Het is sexy en
subversief, het zindert en is lief. Je leest

de wind, de zon, de wolken en de maan,
de liefde en vooral de haat, je veegt
de Schoonheid en kleur van de straat.

Je loopt over de bloemenmarkt en
ziet de bloemen als kleurkrijtjes
in de emmers staan, zij hebben
poëzie geschreven, zij zijn als

een goed gedicht, gebonden, kleurig,
zacht, romig en sterk tegelijk.
Je danst, er is je een gedicht geopenbaard.

Maar morgen kan de wind weer uit het
noorden komen. Rot en schraal. Dan sta
je daar met je gedicht, monddood en kaal.

Wat aan Utrecht voorafging

OK, OK, ik beken,
voordat ik in Utrecht wortel schoot
woonde ik in Nijmegen, Tilburg
en Rotterdam, in huizen en in
straten, niet spectaculair, slechts
met dunne lijnen geëts in mijn
innerlijk landschap, nee, dan mijn
eerste 18 jaren, op een boerderij
in Schimmert waar ik node woonde
en later node werd gemist.
Als dat nog geen goudmijn is voor een
dichtersziel, toch duurde het nog jaren
voordat de eerste littekens vergroeiden
tot een kostbaar kralensnoer, in de
schatkamer die Utrecht heet.

Van Alfa tot Omega

Een klein deel van mijn ziel is verankerd in Utrecht,
een groot deel zwerft over de wereld, op zoek
naar verloren onderdelen, wortels werden afgehakt
in Schimmert, waar ik tijdens het bommededruis
verwekt werd in een kelder, de rest van mij woont
nu in een oude wijk, mijn hart dat zit wel goed,
maar mijn luchtwortels blijven rare dingen,
mijn handen volgen hun eigen weg, zij zingen
zich geduldig los van mijn afasie, in vreemde hiërogliefen
met haakjes van nietmachines, zij verhalen in tekens
van de weg die ik aflegde van Schimmert tot Utrecht
en meer, de weg van Alfa naar Omega.

Deze wispelturige stad

Als de pest haatte ik deze stad
toen ik in 1972 eenzaam bij
haar introk. Ik wierp mij op haar
straten, maar de straten sloegen mij af
op elke hoek, bij elke steeg, en dan
die Dom, de "Nike" van Utrecht
een ongenaakbare engel was zij.

En toch won zij bij mij van steden
die mooier, jonger en rijker zijn.
Zij werd mij schurend vertrouwd.
's Avonds steekt zij haar lichten aan.
Dan in die intimiteit, neemt ze mij
in haar armen, wankelend en nachtblind
geef ik me over, durf ik het kleine
meisje te zijn, dat in dure lingerie
verstoppertje speelt, in de kamers
van deze wispelturige stad

waar de droesem van het geluk
aan de oever van de Kromme Rijn
begraven ligt. Hier wil ik zijn,
hier wil ik nog een tijdje blijven.
Hier ben ik, kijk ik, schrijf ik over
haar rotzooi, haar arrogantie
haar lieflijkheid, haar keitjes.
Hier houd ik mijn armen wijd.
En nu, nu herkent ze mij. Ze
beroert mij nu, als een geliefde.
Sterker nog, ze fluistert: "Blijf!"

Het was juni en onbewolkt

Het was juni en onbewolkt,
jij was in bed en ziek.
Ik vroeg of je de kleine nog
grijze zwaantjes in het Julianapark
had gezien. Ik geloof dat je knikte.
Ik zei weet je nog vorig jaar en het
jaar daarvoor? Al dat weet-je-nog,
de gevangenis van de herinnering.

Het was juni en onbewolkt,
de zwaantjes waren vast weer grijs nog.
Ik vroeg niet meer weet je nog, ik zei
zal ik de tafel dekken. Je knikte.
Met het mooie servies?
Ja, zei je, ja, dat is goed.

Klanken over de Nieuwegracht

Voor Sanna

Japanse fluit blaast haar geboorte
- 35 jaar geleden - nieuw leven in.
De viool strijkt en schreit, dichterbij komt
langs, met oude, zware woorden. Lente
dringt zich op. - 18 maart - Juist nu?
De Nieuwegracht ligt er onbewogen
pralend bij, de wind claimt de klanken die
over het water glijden, de vogels zwijgen.

Tijdloos water

Plezierboot in de gracht.

Bruidspaar arm in arm.

Love forever?

Tijdloos vouwt het water

zich, tijdloos wast het af.

Tijdloos als liefde, spoelt
door in het graf.

Zomeravond in Rijnsweerd

Vleermuizen in de stinsenplanten
Oude verhalen in een achtertuin
Geur van vers gras in de sokken
Kronkelingen in de nauwe straten
Huis in de luwte, warmte in de
Koude wijn, leven in de woorden
Geloof in een bezield verband
Gedruis in de zomerlucht
Vleermuizen in een stinsentuin.

Utrege poseur

Eerst kreeg ik zo'n dier
in zilverpapier, paashaas,
gevlochten mand op zijn rug;
daarna zag ik ze vaak, met
gestrekte oren, lange poten,
draven over mijn vaders akkerland.

Nog later zag ik hoe een zwarte Haas
in Utrecht zich verbeet in een museum,
eenzaam en verstoten, tot de vox populi
hem uit zijn glazen kooi liet bevrijden
en per hijskraan vervoeren naar een
rots met vrij uitzicht op de Neude.

Daar zetelt deze Denker op de rots
nu als Boeddha onder zijn boom.
Draaft niet meer, draagt geen manden
meer. Geheel verzoend met zijn lot
zit hij voor Jan en alleman te kijk.
Poseren is zijn taak. Zijn naam is Haas

Bij Barbara op de Prinsessenlaan

Daar kun je lang liggen, wanneer
de geest bij het lichaam is weggegaan.

Dan is daar geen onderscheid,
geen haat of nijd, geen arm of rijk.
Kind, Kardinaal, Dichter of Prostituee.

Ze zitten er niet mee. Ze rusten daar allen uit,
liggend tot ze een ons of minder wegen.

Alle praatjes, pracht en praal voorbij,
treffen ze elkaar, volkomen vrij.

Bij Barbara op de Prinsessenlaan
daar lig je, waar de bomen staan.

Wat ik over Utrecht hoorde

Het was niet zoveel soeps
De mensen waren chagrijnen
Het rookvlees kwam van paarden
De bussen reden niet op tijd
Straten waren opgebroken
Het muziekcentrum kwam niet af
Winkels draaiden met verlies
En het jazzcafé ging dicht.

Dat alles hoorde ik, toch ging ik
Ik kreeg vrienden van Utrecht
Die waren trouw
En kwamen op tijd
Ik hielp hen, zij
Hielpen mij, dat
Maakte veel goed.

Ik hoorde veel over Utrecht
Maar meer nog, heb ik
Daar gekregen, beschreven
In menig gedicht, daar zijn
Dichters altijd voor, ook al
Draait de winkel met verlies.

Elegie voor W.

Utrecht stal mijn hart,
niks aan te doen. Ik werd
dichter te Utrecht.

Wat werd ik graag
een dichter in Berlijn
of Praag, waar ik liep
en zwierf, maar het
werd Utrecht, waar jij
mijn metgezel,
mijn liefde, stierf.

Hier schilderde ik
de wanhoop, het geluk.
Hier werd ik geliefde,
hier werd ik bemind.
Verstoten, moeder en kind.
Hier werd ik een zwarte weduwe
vlakbij ons groene park. Hoge
bomen, maan, zon, en regen, ze
spraken jouw ademnood niet tegen.

Ik wilde daarna weg, op reis.
Hier nam ik per Thalys
de wijk naar Parijs, maar
keerde weerom, met smart
en verlangen naar Utrecht
mijn stadje onder de Dom.

Denkend aan het Domplein

zie ik een plein
waar ik weerloos en dom durf te zijn,
plein dat zoveel van mij zag, plein
dat ik daarom van nature mag.

Kijk ik omhoog naar de toren, zie ik wolken
waarin ik kan verdwijnen, zie ik vogels
die mijn gedachten vervoeren, zie ik de
regen loodrecht naar beneden komen
waardoor ik zelfs tranen, die in geen
enkel gedicht mogen vallen, de vrije loop
kan laten, de toren zal het worst wezen,
zijn klokken en hun klepel
spelen met de beiaardier.

Bezien vanaf de Dom ben ik klein.
Meisje van Playmobil, toch maakt
de wind om zijn eeuwige wijsvinger
mij groot en stoer. Kijk en zie.
Het betere werk.
Wij waaien stof op.
Wij staan sterk.

Kom naar het park van Wilhelmina

Voor Hein

Kom mee, mijn geliefde, naar de tuin,
het park, waar Wilhelmina woont, op
haar zware sokkel, in haar dikke jas,
laten we oversteken om te spelen, hand
in hand, laten we flaneren en gaan
liggen, bij de fontein aan de vijverrand.

Kom, laten we geheimen schuiven
onder de tegels van het restaurant,
meizoentjes in de bomen hangen,
kom, laten we vliegeren, dansen,
struikelen over de randen langs
de zandbak en het fietsenpad.

Kom, laten we de parkpsalm doen,
hymnen zingen voor het gras. Hoor!
Cimbale en ritmisch handgeklap.
Zie! Het snarenspe van loof in de
golvende wind. Kom, voeg vreugde
als extra noot aan deze klanken toe.

Kom mee mijn geliefde, sla je
lichte jasje om je schouder
en je arm om die van mij, houd
je belofte aan mijn oren, wees
onschuldig als een kind, dat
al spelend, park aan ziel verbindt.

Het Schip

Ik ruik de teer
en zie de roeiers vechten,
zij slaan hun riemen.
Het zweet breekt uit.
Stilletjes opzij, tel ik
de ribben van het schip.

Ik zie de jonge mannen
met monden van
minnaars, hun lippen
gekruld, verhitte kabels
op de schouders, hun
fluwelen rug gekromd.

Ik hoor hun stemmen, echo
die door de kelder galmt.
Ik ruik de wijn tussen
de touwen van het want.

Wat lig je daar nou, schip
je talmt, vaar uit!
Schiet op, vooruit naar zee!
Kom op, jij boot
en neem mij mee.

(Op het schip in de kelder van het Centraal Museum te Utrecht)

Het Wed

Vroeger een drenkplaats,
nu een drinkplek, het Wed,
waar wij zaten, all-inclusive.
Natuurlijk scheen de zon,
natuurlijk was er wijn,
jouw glimlach naturel, je arm
om mijn schouder, je mond die
beet in mijn haar. 'Blij dat ik je zie.'
We beklagden ze, de mensen met
hun boodschappentas, we zagen
een kind in huppelpas.

Winter op het Wed. De vorst
regeert. Boodschappen, ja hoor!
Maar zie, zelfs de Tocht der Tochten
gaat niet meer door. Ik zie een kind
op het terras, haar ogen tranend door
de wind, die snijdend bijt in
mijn oor. Jij bent niet daar, geen
mens met animo voor mijn haar.

Jarenlang al die rotzooi en de bouwputten
waar vuil en bladeren hun weg vonden.
Dan de slopers met hun onverschillige tronieën
en hun sjekkie. Daar waar ik ooit de jazz
de soul, de poëzie vond, daar gaapt al jaren het gat
van een slecht gebit. Ik zie de stalen staketsels en ramen
waar de wind doorheen raast. Hier komt het nieuwe hart
van de stad, lees ik. Laat me niet lachen, het hart
is er al lang uitgeblazen door de saxofoon van de wind.
Het hart is verhuisd, het hart klopt alleen nog
in ons zelf. Daar ligt nog een popzaal vol herinnering,
daar is een jazzplek en een bezemkast, daar liggen
de souvenirs, daar is nog het verlangen naar een streling
die niet op de tekening van het gebouw staat, de kus
die we wellicht nooit meer zullen proeven. Daar wacht
de dans die we misschien nooit meer kunnen ontspringen.
CU in 2030. Hoepel op met je slagzin.

In de Lange Nieuwstraat ligt Gave naast Gebrek

Waar vindt men Dolhuis en Kunsthuis
zo dicht bij elkaar als op de hoek van
Lange Nieuwstraat en Agnietenstraat?

Stap uit lijn 2 en beiden liggen binnen
handbereik. In het museum, stof uit strijd
van kunstenmakers, beelden zo koppig als wijn
in hun hoofd. In het gekkenhuis, gevechten met
angst van mataglap in hersenpan. Zijn zij over en
weer niet helemaal lekker? Loop hier eens langs.

Aan beide zijden hoor je gefluister. Ze verbijten
hier hun hersenschimmen en de duivelspraak.
Door menig horizon worden zij uitgedaagd,
de kunstenmaker en de gek; in deze straat,
nagenoeg dezelfde plek, voert elk zijn strijd.

De worstelende artiest,
de vechtende gek, met elk
zijn gave, elk zijn gebrek.

Slaap in mij, herinnering

Slaap in mij, herinnering.
Nestel je, ga niet weg,
laat de grachten in mij liggen.
Onthoud de Clochard uit de
Ridderhofstad, bewaar ons bij
de open haard. Herinnering
kom, loop de kerken nog eens
voorbij, we duiken weer weg onder
de toren, we kopen weer olijven

op de zaterdagmarkt. We schuilen
weer op straat, liggen clandestien
op het gras van Rhijnauwen, dwalen
nog eens in een kraakpand, blocnotes,
notities, leegte, oude tijdschriften
make-up en movie-stars. Overdag
waaiden er schuwe regens, weet je

nog?, van kroos op het water
in de singels. Kom, dan staan
we weer voor onbekende
ramen, vervuilde huizen,
opgeheven haltes. Je hand is
weer warm, op de Herenstraat.

Je bent me ooit vergeten op de
Pelmolenweg. Daar heb ik gewacht,
dwalend door de 7 steegjes, vol
vergeefse hoop. Ik wist toen al,
het is te laat voor hartstocht. Slaap in
mij, herinnering, onthoud ons,
laat 't Hoogt nog voor ons staan,
de grachten nog even voor ons liggen.

In Oudwijk staat een huis

Mijn frisse huis in de Oudwijkerlaan
heeft zijn lichte kleren aan. Rood, geel
blauw, zoals Gerrit Rietveld het wou.

Het heeft een plint van blauwe tegels
die ik jaarlijks sop, een zuil van zilver,
gele ramen en op de deur een rode knop.

Hier zitten mijn kat nr. 4 en man 1001.
Achter de ramen en op de mat
horen zij mij, wanneer ik op mijn
muilezel met een mand vol brood en wijn
de straat inrijd, dan zwaaien en miauwen zij.

Zij houden van de Oudwijkerlaan,
maar het meeste nog van mij, dus loop
ik snel dat huis weer in, met blauwe plint
en zilveren zuil, dat huis vol goede zin.

Utrege Voetbalsong

Geschreven in het FC Utrecht stadion

Nu zag ik door jouw ogen henen
De poëzie van twee keer tweeëntwintig benen
Oh, hoe ze zweven boven het veld
Hevig verlangend naar
Intiem contact met de bal
Oh, hun geschaafde knieën
Bezweet gelaat
Kletsnatte krullen
Ze dansen, schoppen, vliegen
Kreunen in extase
Oh, rennende schoonheid
Knapen van vlees en bloed
Lenige lichamen
Uit op balbezit
Oh, dit onuitputtelijk gedans
Om het gouden kalf, de gouden bal
Deze choreografie voor 22 kikkers die
In prinsen veranderen op de grasmat
Oh, hun harten licht van vreugde
Als hun bal het vijandelijk net raakt
Hun gespierde ledematen
Hun snelle voeten
Schoentjes met noppen
Beslagen geven hun vleugels

En dan~~ het winnend schot
Ze uiten vreugdekreten
Jammerklachten
Ze omhelzen elkaar
Er wordt gefloten
Hun dans is klaar.

De kunst van Vrede stichten

Viering 300 jaar Vrede van Utrecht 2013

Op een groot blauw paard
De stadspoorten binnengereden
Haren los, paardenmanen wapperend
In de wind, wilde de storm bedwingen
En had maar een doel, Vrede
Vrede wil ik stichten, stalde mijn
Paard op het Wed, drink maar
Dat ga ik zelf ook doen, dronk
En groette eenieder die net als wij
Bij de terrassen aanlegde, in de
Glazen tinkelde het verlangen, ik riep
Een groet naar voorbijgangers, pas
Op je hart, kom laten we lachen
En een vredesmaaltijd bereiden
Ze knikten, ja ze begrepen het
Ik gaf mijn paard de sporen en
Kocht alle ingrediënten die voor een
Multiculi-Vredesmaaltijd nodig zijn.

Utrecht onder vier ogen

Leo Mesman

Vader helpen

Het is schoolvakantie
Ik zit op de melkkar van mijn vader
Het is een warme zomermiddag
Vader drinkt koffie bij een klant
Ik neem af en toe een slokje karnemelk uit een fles
Heerlijk koel nog

De wijzers op de klok van de dorpskerktoren gaan tergend
 langzaam
Vanavond ga ik lezen
Ik had weer mooie cijfers op mijn rapport
Vader is trots op mij
Op een dag zal ik hem teleurstellen
Maar dat weten we nog niet

Eindelijk komt vader naar buiten, opgewekt als altijd
Een goede sigaar in de mondhoek
De venttas over zijn kaki werkkieel
Vader spuwt op de grond en klakt met zijn tong
Hij pakt de teugels van het paard
Enkele meters verderop in de straat komen paard en wagen weer
 tot stilstand

Ik bel aan bij de volgende klant

Mijn behoud

'Jongen, je verleest nog eens je verstand!'
Zo vermaande moeder mij,
wanneer ik, leesgierig kind,
in een luie stoel weggedoken,
bij een stapel boterhammen met chocoladepasta,
de avonturen verslond van Arendsoog en Winnetou.

Ter afschrikking wees zij op het droeve lot
van de zoon, inmiddels van middelbare leeftijd,
van een gegoede familie in het dorp,
die als gevolg van een te grote studie-ijver
de controle over zijn geestelijke vermogens
was kwijtgeraakt en af en toe, uiterst traag
en met een uitdrukkingsloos gelaat,
door onze straat fietste.

Ik ben mijn hele leven boeken blijven lezen
én boterhammen met chocoladepasta
blijven eten: wie weet tot mijn behoud?

Nijmeegse studentenjaren

Ik was domweg gelukkig in de Annastraat,
één hoog achter op nummer zeventien,
waar de huisgenoot boven mij elke ochtend vroeg
stampvoetend theologische traktaten kraakte

en de buurman naast mij, na een lange nacht vol drank
en sigaretten, pas rond het middaguur ontwaakte
(om jaren later toch nog glansrijk te promoveren
op de vraag naar waarheid bij Thomas van Aquino),

op welk tijdstip ik met een bevriende filosoof,
wiens geest ontregeld was door Wittgenstein's Tractatus,
mijn dagelijkse promenade langs de Waalkade maakte,

waar wij samen met gepast ontzag over het water
opkeken naar de brug vanwaar Nescio's Japi
op een mooie zomerochtend zijn fatale afstap waagde.

Treurwilg

Hoe wordt een boom een treurwilg?
vroeg ik mij telkens af,

als ik als kind de enorme treurwilg zag
die zich in het park van mijn geboortedorp over de vijver boog.

Welk verdriet is zo groot,
dat een boom voorgoed zijn takken neer laat hangen?

Weer zo een vraag waarop het leven later
mij geen enkel antwoord gaf.

Utrecht in mei

Weer liggen de singels
als door meel bestoven
onder de weelde
van het fluitenkruid.

Weer houden de kastanjes
als devote misdienaars
hun rood en wit
getinte kaarsjes vast.

Weer stel ik mij de vraag
hoe ik ooit in deze stad
van Marsman en
Mussert ben beland.

Weer moet ik bekennen:
ik ben onbehaaglijk
aan deze stad gebonden
en verknocht.

Utrecht, toevluchtsoord
voor wie tussen levensangst
en levenslust een
veilig midden zocht.

De stad in

ik heb mijn roze wimpers
opgeplakt en ben
de stad in
gegaan

ik zag:
kinderblikken
vrouwenvensters
jongenslippen

nergens om
geen enkele hoek
jouw grijze ogen

Dronken

Dronken van de bloesemgeuren
wandel ik met mijn beminde
langs de stille Nieuwegracht.

We zijn dronken, maar we weten:

geen agent zal ons bekeuren
want het komt van al die linden
geurend in de zomernacht.

Dakloos

4 uur was ik dakloos
er werd een nieuwe vloer gelegd

4 uur was ik dakloos
ik dwaalde doelloos door de stad

4 uur was ik dakloos
het was op een kille winterdag

4 uur was ik dakloos
wist ik veel dat het zo akelig was?

Het Utrechtse bos

Het kan gezellig zijn in deze stad
op zwoele lenteavonden als deze
met de kroegen vol als kerkhoven

en in de straten luidruchtige soldaten
die zich met elk meisje dat zich on-
verhoeds laat zien willen verloven

en homo's die hoopvol langs de singels
dwalen waar melkwit fluitenkruid
weëig naar gesuikerd sperma ruikt

en overal de glanzend groene bomen
zo allemachtig prachtig op de pleinen
in de binnenhoven langs de grachten

oude maar nog krachtige platanen die
als overmoedig opgeschoten zaailingen
naar een drachtige Domtoren reiken

en op masten van grote schoeners lijken
op last van het toenmalig stadsbestuur
door Zocher in de plantsoenen begraven

in deze stad die zich laat lezen als een
in lange linten groen uiteengedreven
aan mens en steen verslingerd woud.

Haas op de Neu

Haas denkt na:
ben ik verdwaald?

Uit de hoogte ziet hij neer
op de mensen en hun haastigheden,
als een zwartgeblakerde fakir
op zijn lavarots gezeten.

Geen seizoen, hoe bar ook,
weet onze Haas te deren.
Geen kledingstuk, hoe dwaas ook,
kan zijn waardigheid onteren.

Haas denkt na:
ben ik verdwaald?

Bushalte Prinsessenlaan

Links het roomse kerkhof
Rechts het roze stadspark

Aan elke kant
Een vrijplaats

Eén voor de doden
Eén voor de levenden

Zielen en lichamen
Koninklijk gescheiden

Rood fietsje

Je staat zo achteloos geparkeerd tegen het wachtlokaal
op een perron van Utrecht's Centraal Station,
met een geblutst en gebladderd frame,

maar verder zo goed als compleet.
Alleen de koplamp ontbreekt
en de bel aan het stuur mist zijn dop.

Nu ik het zie: waar is je achterlicht?

Met jouw bescheiden postuur heb je vast toebehoord
aan een meisje van dertien, met lang blond haar
en een onwijs gaaf rugzakje, met een koalabeertje erop.

Je bent nu getransformeerd
in het ideale vervoermiddel van de grote stad,
overal te stallen zonder op te vallen.

Behalve voor de vermoedelijke drugsklant
die je nam en achterliet,
om zijn trein naar Amsterdam te halen.

Ik vraag mij af waar het meisje nu kan zijn.
Misschien is ze vergeten waar ze je achterliet
en droomt ze wel eens over haar fietsje.

Misschien mist ze je wel helemaal niet.
Morgen zal ik toch eens kijken
of je er nog staat,

fietsjelief!

Mei in Utrecht

Dichters grazen
Op de daken van de stad

Meeuwen weven
Witte linten om hen heen

Eén schoorsteen
Torent boven alles uit

De bruigom is de lentezon
En Utrecht is de bruid

Wilhelmina in het park

Telkens als ik wandelend
of op de fiets passeer
scheelt het maar een haartje
of ik salueer.

Ze staat er ook zo fier
met rechte ruggengraat
in haar lange mantel
als een heilsoldaat.

In gedachten zie ik
hoe ze met één blik
al die slappe kerels
verstijven deed van schrik.

Haar beeld is ons gebleven
zonder sentiment
strak in brons gegoten
als een monument.

Getuigen

Ze staan op talloze plekken in en om onze stad,
als stille getuigen van de laatste wereldoorlog,
vaak verscholen onder een laag mos
of ondoordringbaar struikgewas.

Ze mogen van gewapend beton zijn,
jarenlang in staat de vrede te trotseren:
het kost de bunkers nog steeds moeite
het daglicht te verdragen.

Wilde ganzen

In het vredig luchtruim boven onze stad
vlogen, vanochtend vroeg, drie volmaakte

V-formaties van wilde ganzen over.
Hun raspand stemgeluid verstoorde ruw

de dromerige staat, waarin ik mij
op weg naar het station bevond.

Het riep een scherp verlangen in mij
wakker, dat mij bijna de pas afsneed.

Ik wilde niet meer naar mijn werk en
zachtjes verder sterven op kantoor.

Ik wilde weg, naar buiten, door kale
bossen dwalen, de geur van rotte

blaren ruiken, de herfstwind voelen
snijden op mijn huid! Ik wilde vrij

zijn, maar ben toch in de trein gestapt
en heb er dit gedicht geschreven:

omdat ik niet het lef van wilde ganzen had.

Talmalaan

Utrecht, 10 augustus 2000

Weggevaagd zijn ze,
de bakstenen woonflats
aan de Talmalaan.

De aanblik van de vlakke
met vers geëgaliseerd zand
roert mij diep.

Niet het verlies van
de gebouwen zelf
schokt mij:
ze waren zonder twijfel
rijp voor de sloop.

Maar het feit dat met
hun verdwijnen voorgoed
de herinnering is uitgewist
aan al die mensenlevens,
waarvan zij het sleets
geworden decor vormden.

De herinnering aan het
honderdvoudig geboren
worden en sterven
in de krappe kamers
van deze goedkope huurflats;

aan liefdes binnen te
gehorige muren bedreven,
in stilte of met luide kreten;

aan huiselijke twisten,
met harde hand
of zoete mond beslecht.

Een melancholisch gevoel
komt over mij,
zoals die eerste keer
dat ik de plek passeerde
waar net mijn ouderlijk huis
gesloopt was,
om plaats te maken
voor een winkelparadijs.

Maar hier is de leegte
verveelvoudigd:
het is werkelijk
een gapende leegte.

Tot ik beseft dat
voor wie niet beter weet
die leegte niet bestaat.

Het verschil tussen
een zichtbare en een
onzichtbare leegte
is de herinnering

of liever: iemand
die zich herinnert.

Zelfs het verdwijnen
van de mensheid
zal zo gezien
geen spoor van
leegte achterlaten.

Op het busstation

Het jochie straalt als hij
de volle bus ziet van dichtbij.

Dit vind je mooi, hè,
zegt zijn begeleidster blij.

Zijn tenger lijfje in de rolstoel
maakt een vreemde draai.

Hij kijkt mij, die passeert,
intens gelukkig aan.

Ik lach terug, ja liefde is
de grond van ons bestaan.

Ochtendbede

Het is nog vroeg als ik
vanuit de stadsbus
de Marokkaanse moeder
lopen zie met haar kind,
innig gearmd en druk
pratend met elkaar,
op weg naar de basisschool.

En in mijn hart vormt zich de bede:
“Gij moogt God of Allah heten
- het is mij om het even –
maar zegen dit blijde meisje
en geef haar een goed leven.”

Vandaag

Twee Turkse mannen op een bankje
Genoeglijk keuvelend met elkaar

Ze zijn verzorgd gekleed en te gezet
Rondom hen tiert het onkruid welig

De zon schijnt genereus
Voor Hollandse begrippen

Vandaag is het een dag
Om langzaam aan te leven

Vandaag is het een dag
Om niet te denken aan verdriet

Vandaag is het een dag
Van eeuwigheid en even

Wittevrouwen

Het is begin maart.
Ik loop door een straat
waar bomen roestig
slijpsel zaaien op het trottoir.

Het is de Zwarte Els,
een naam meer op zijn plaats
in een rosse buurt dan in
deze kinderrijke stadswijk.

Zo keurig op een rij,
staan ze er ontheemd bij,
de bomen.

Zouden ze niet veel liever
in eenzamer landschap
hun broos bestaan verdromen?

Stadsduif

Verschoppeling onder de stedelingen,
lieveling van eenvoudige zielen,
even anoniem en niet geteld.

Herkenning schept een band.
Wie vertroetelt niet graag
wat nog kwetsbaarder is?

Vliegende ratten en stadsnomaden,
bij elkaar op zoek naar een
paar kruimeltjes liefde.

Marlies Souren (Schimmert) woont sinds 1972 in Utrecht en vervulde diverse functies in het culturele leven van deze stad. Zij schreef vele jaren kunstrecensies en columns in het Utrechts Nieuwsblad en publiceerde in diverse tijdschriften. Sinds 1980 publiceert zij regelmatig dichtbundels, waarvan een aantal verlucht met foto's van fotografen, met titels als *Iglo*, *Uit verlangen naar het gewone* en *Lied voor de aarde*. Zij houdt ook voordrachten van haar gedichten en verhalen.

www.sourenpoems.nl

Theoloog Leo Mesman (Nuenen, 1949) woont sinds 1974 in Utrecht en was vele jaren werkzaam als beleidsmedewerker bij de vakcentrale FNV. Hij publiceerde vanaf 1997 een reeks, vaak bibliofiel uitgegeven, dichtbundels. Gedichten van hem verschenen o.a. in Gerrit Komrij's laatste bloemlezing *Tussen hemel en aarde* en de bundels met de 100 beste gedichten van de Turing Nationale Gedichtenwedstrijd 2010 en 2011. Leo Mesman is voorzitter van de Vereniging Taalpodium.

www.mesmania.blogspot.nl

